

Azərbaycan sabitlik və əməkdaşlıq mühitinin güclənməsində maraqlıdır

Müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində regional təhlükəsizliyin qorunması artıq təkcə hərbi güc və müdafiə mexanizmləri ilə ölçülmür. Bu gün dövlətlərin sabitliyi təmin etmək bacarığı daha çox diplomatik çeviklik, siyasi uzaqgörənlik və dövlətlərarası dialoq mədəniyyətinin səviyyəsi ilə müəyyən olunur. Xüsusilə geosiyasi baxımdan həssas bölgələrdə qarşılıqlı etimadın qorunması və sülh mühitinin saxlanılması yüksək-səviyyəli siyasi təmasların davamlılığından asılıdır.

Milli Məclisin deputatı Kamran Bayramov qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, Cənubi Qafqaz regionunun mü-rəkkəb və dinamik siyasi mən-zərəsi fonunda Naxçıvan isti-qamətində baş verən son raket hadisəsi və dərhal ardınca Azərbaycan və İran dövlət başçıları arasında baş tutan bir-başə təmaslar məhz bu kontekstdə xüsusi əhəmiyyət daşıyır: "Dövlət rəhbərləri arasında operativ əlaqənin qurulması və məsələ ilə bağlı fikir mübadiləsinin aparılması regionda sülhün və sabitliyin qorunma-sına yönəlmiş siyasi məsuli-yətin və qarşılıqlı anlayışın bariz nümunəsi kimi qiymətlən-dirilə bilər. İran tərəfinin hadi-sə ilə bağlı verdiyi ilkin açıqla-mada hadisənin hərtərəfli və obyektiv şəkildə araşdırılaca-ğına dair rəsmi mövqenin ifadə olunması iki qonşu ölkə arasın-dakı münasibətlərin qarşılıqlı hörmət, şəffaflıq və sülhə sa-diqlik prinsipləri üzərində in-kişaf etdiyini göstərir. Bu cür yanaşma regionda yaranmış istənilən anlaşılmazlığın diplo-

matik müstəvidə həll edilə bil-ləcəyinə dair mühüm mesajdır və regional sülh gündəliyinə töhfə verir".

K.Bayramov qeyd edib ki, regionda baş verən prosesləri daha geniş geosiyasi kontekst-də təhlil etdikdə aydın olur ki, bəzən gözənilməz texniki insi-dentlər, kommunikasiya səhvləri və ya üçüncü tərəflərin təsir cəhdləri dövlətlərarası münasi-bətlərdə müəyyən suallar yara-da bilər. Lakin bu kimi hallarda məsələnin təmkinli, soyuqqan-lı və obyektiv şəkildə araşdırıl-ması ən düzgün siyasi və diplo-matik yanaşma hesab olunur. İran Prezidentinin hadisənin araşdırılacağına dair verdiyi vəd yalnız daxili təhlükəsizlik prosedurlarının həyata keçiril-məsi anlamına gəlmir. Bu, eyni zamanda regionda sabitliyin qorunmasına və iki ölkə arasın-da etimad mühitinin saxlanıl-masına yönəlmiş məsuliyyətli siyasi mövqenin ifadəsidir. Belə addımlar potensial gərginlik-lərin aradan qaldırılmasına, mümkün anlaşılmazlıqların bö-yüyərək daha geniş siyasi böh-

rana çevrilməsinin qarşısını al-mağa xidmət edir.

Deputatın sözlərinə görə, bu yanaşma beynəlxalq münasi-bətlərdə "etimad quruculuğu tədbiri" kimi qiymətləndirilə və regionda sülh mühitinin qo-runmasına mühüm töhfə verə bilər. Azərbaycanın həyata ke-çirdiyi çoxvektorlu və balanslı xarici siyasət kursu da məhz bu prinsiplərə əsaslanır. Azərbay-can qonşu dövlətlərlə münasi-bətlərdə dialoqa üstünlük ve-rən, problemlərin beynəlxalq hüquq normaları və qarşılıqlı hörmət prinsipləri çərçivəsində həllini dəstəkləyən dövlət kimi regionda sabitlik və əməkdaşlıq mühitinin möh-kəmlənməsinə töhfə verir.

K.Bayramov vurğulayıb ki, Naxçıvan Muxtar Respublika-sının strateji əhəmiyyəti və onun təhlükəsizliyinin təmin edilməsi həm Azərbaycan üçün, həm də regionun ümumi sabitliyi baxımından xüsusi

önəm daşıyır: "Coğrafi mövqe-yi, iqtisadi və nəqliyyat poten-sialı baxımından Naxçıvan re-gionda mühüm logistika və tranzit mərkəzlərindən biri he-sab olunur. Bu baxımdan hə-min bölgədə sülhün və təhlü-kəsizliyin qorunması yalnız bir ölkənin deyil, bütövlükdə re-gionun inkişaf perspektivlərinə birbaşə təsir göstərir. Regionda həyata keçirilməsi planlaşdırı-lan nəqliyyat, logistika və ener-jii layihələrinin uğurlu icrası da məhz sabit təhlükəsizlik mühi-tinin mövcudluğundan asılıdır. Dövlət başçılarının birbaşə ra-bitə kanalları vasitəsilə vəzi-yəti müzakirə etməsi və məsə-ləyə operativ şəkildə reaksiya verməsi bu baxımdan mühüm diplomatik mexanizm kimi çı-xış edir. Bu cür təmaslar eyni zamanda dezinformasiya yay-maq və gərginliyi süni şəkildə artırmaq istəyən qüvvələrin cəhdlərinin qarşısını alır. Möv-cud vəziyyətin obyektiv və şəf-faf şəkildə araşdırılması istiqamətində atılan addımlar iki ölkə arasında əməkdaşlıq və qarşılıqlı anlaşma mühitinin qo-runmasına xidmət edir".

K.Bayramov əlavə edib ki, Naxçıvan istiqamətində baş ve-rən hadisə ətrafında formala-şan diplomatik mühit regionun gələcək inkişaf modeli baxı-mından da mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bu proses göstərir ki, mürəkkəb və həssas situasiya-larda belə dövlətlərin təmkinli

davranışı, dialoqa sadiqliyi və qarşılıqlı maraqları nəzərə alan siyasəti regional sabitliyin qo-runmasının ən effektiv vasitə-sidir. İnsidentin araşdırılması prosesi yalnız baş vermiş hadi-sənin bütün detallarının aydın-laşdırılmasına xidmət etməyə-cək. Eyni zamanda bu proses Azərbaycan və İran arasında təhlükəsizliyin və siyasi kom-munikasiyanın daha da möh-kəmlənməsinə imkan yarada-caq. Belə mexanizmlərin inki-şafı gələcəkdə oxşar vəziyyət-lərin daha operativ və koordi-nasiyalı şəkildə həllinə şərait yaradır. "Cənubi Qafqazın sülh, əməkdaşlıq və iqtisadi in-kişaf məkanına çevrilməsi isti-qamətində atılan bu kimi diplo-matik addımlar bölgənin uzun-müddətli sabitliyinə, rifahına və təhlükəsiz gələcəyinə fun-damental töhfə verir. Bakıdan Naxçıvana uçuşların bərpa olunması da aparılan yüksək-səviyyəli danışıqların və qarşı-lıqlı anlaşmanın bariz nəticəsi kimi qiymətləndirilə bilər. Bu addım bir daha göstərir ki, tərəflər yaranmış vəziyyətin qısa müddətdə aradan qaldırılması, regionda sabitliyin və normal nəqliyyat-kommunikasiya əla-qələrinin bərpası istiqamətində konstruktiv mövqe nümayiş et-dirir", - deyərək bildirib.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"